

Fisioteràpia en la Patologia de l'Aparell Locomotor I

2014/2015

Codi: 102982

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Alexandre Ballester Forns

Correu electrònic: Alexandre.Ballester@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

David Rodríguez Antón

Prerequisits

És recomanable tenir els coneixements assolits d'Anatomia i Fisiologia de l'aparell locomotor, Fonaments en Fisioteràpia, Biofísica, Patologia humana i Avaluació instrumental en fisioteràpia de l'aparell locomotor.

Objectius

Els objectius de l'assignatura es centren en que l'alumne sigui capaç de:

-Desenvolupar els coneixements adquirits en assignatures prèvies a l'àmbit clínic del tractament de patologies de l'aparell locomotor.

-Realitzar una valoració funcional del pacient amb disfuncions mecàniques de l'aparell locomotor, elaborar un diagnòstic fisioterapèutic, establir uns objectius terapèutics i plantejar un tractament.

-Donar un enfoc global en les diferents disfuncions mecàniques de l'aparell locomotor relacionades amb l'extremitat inferior.

-Aplicar les diferents tècniques de fisioteràpia i ser capaç d'analitzar, adaptar i controlar els resultats.

-Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions del sistema muscular esquelètic.

Competències

- Analitzar i sintetitzar.
- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.
- Demostrar que té coneixement de la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics, encaminats a la terapèutica clínica.

- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Organitzar i planificar.
- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Raonar amb sentit crític.
- Resoldre problemes.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar.
2. Aplicar els mètodes, procediments i actuacions de la fisioteràpia en les diferents especialitats clíniques que tracten les afeccions de l'aparell locomotor.
3. Aplicar mètodes específics d'intervenció de fisioteràpia per promoure hàbits de vida saludables, en relació amb l'aparell locomotor, a través de l'educació per a la salut.
4. Definir els objectius generals i específics per a l'aplicació del tractament fisioterapèutic en alteracions de l'aparell locomotor.
5. Descriure i analitzar el moviment humà.
6. Descriure i analitzar els protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència en les alteracions del sistema musculoesquelètic.
7. Descriure i aplicar els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació de l'aparell locomotor i la seva possible repercussió funcional.
8. Descriure les circumstàncies que condicionen les prioritats d'actuació en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
9. Descriure les guies de bona pràctica clínica aplicades a les alteracions de l'aparell locomotor.
10. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
11. Enumerar els diferents tipus de material i aparells que cal utilitzar en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
12. Establir hipòtesis diagnòstiques de fisioteràpia a través de casos clínics amb alteracions del sistema musculoesquelètic.
13. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
14. Identificar els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de la intervenció de fisioteràpia en les alteracions de l'aparell locomotor.
15. Localitzar mitjançant la palpació en superfície els diferents músculs.
16. Organitzar i planificar.
17. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
18. Raonar amb sentit crític.
19. Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions del sistema musculoesquelètic.
20. Resoldre problemes.

Continguts

L'assignatura es centra en el tractament de fisioteràpia de les disfuncions mecàniques (traumàtiques i degeneratives) de l'aparell locomotor, extremitat inferior, a partir d'un abordatge global i analític.

TEMA 1 : GENERALITATS DE L'ASSIGNATURA.

Presentació del programa. Fonaments i conceptes de la disciplina visió de conjunt de la matèria. Objectius que es proposen. Tipus d'avaluació, seminaris, Presenatció bibliografia.

TEMA 2. VALORACIÓ GLOBAL EN LES DISFUNCIONS MECÀNIQUES DE L'EXTREMITAT INFERIOR

Establiment d'un pla assistencial: Història clínica en les disfuncions mecàniques de l'aparell locomotor, anamnesis, interpretació de proves complementaries, valoració mecànica lesional, hipòtesis de diagnòstic diferencial. Exploració i valoració global EEII (relacionar alteracions meàniques peu-genoll-maluc-pelvis). Plantejament seqüencial del tractament. Conceptes de l'abordatge global en el tractament i principis generals de biomecànica.

TEMA 3. FISIOTERÀPIA EN PATOLOGIA TRAUMÀTICA DE L'EXTREMITAT INFERIOR: GENERALITATS.

Tractament general de les fractures (obertes i tancades), lesions musculars i tendinoses. Complicacions de les fractures: distròfia simpàtico reflexe, síndrome compartimental, miositis,...

TEMA 4. FISIOTERÀPIA EN LA DISFUNCIO I PATOLOGIA DE MALUC I PELVIS

Principis de biomecànica, mecanisme lesional i tractament de les fractures de pelvis, de maluc i patologies degeneratives (artroplasties i osteosíntesis), pubalgies, sacroileitis, síndrome piramidal, trocanteritis i bursitis, síndrome femoroacetabular,...

TEMA 5. FISIOTERÀPIA EN LA DISFUNCIO I PATOLOGIA DE GENOLL

Principis de biomecànica, mecanisme lesional i tractament de les lesions lligamentoses (lligaments laterals i encreuats), meniscals (ruptura, parameniscitis) tendinoses (rotuliana, cinta iliotibial, pota d'anec), hofitis, síndrome femoropatelar, periostitis tibial, patologies degeneratives i fractures (artroplasties i osteosíntesis)

TEMA 7. FISIOTERÀPIA EN LA DISFUNCIO I PATOLOGIA DE TURMELL I PEU

Principis de biomecànica, mecanisme lesional i tractament de les lesions lligamentoses, fractures, tendinopaties (aquilea, tibial posterior,...), alteracions de la bòveda plantar (peu pronat, peu buit, fascitis plantar,...). Estudi dinàmic de la marxa i ortèsis plantars.

TEMA 8. ENTRENAMENT NEUROMUSCULAR. ACTUALITZACIONS EN EL TREBALL MUSCULAR I PROPIOCEPCIÓ.

Aplicació pràctica dels conceptes de propiocepció i treball muscular (isomètric, concèntric, excèntric, cadena cinètica tancada/oberta i pliometria). Readaptació esportiva (coordinació, potencia, resistència, agilitat neuromotora).

TEMA 9 .FISIOTERÀPIA EN EL PACIENT REUMATOLÒGIC:

Perfil del pacient reumatològic, patologia inflamatòria patologia degenerativa

TEMA 10 . FISIOTERÀPIA EN EL MALALT AMPUTAT EEII

Perfil del pacient amputat, Tractament en les diferents fases: fase pre-protèsica, protèsica, reducció de la marxa.

SEMINARIS PRÀCTICS

SEMINARI I - Exploració i valoració global del pacient amb disfuncions mecàniques de l'extremitat inferior.

SEMINARI II - Tractament de les cicatrius i rearmnització miofascial de l'extremitat inferior.

SEMINARI III - Recentratges articulars de l'extremitat inferior.

SEMINARI IV - Embenats funcionals.

Metodologia

Clases teòrico-pràctiques i seminaris pràctics (vèure continguts). Realització d'un treball de recerca individual i una exposició oral en grup.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	10	0,4	2, 3, 5, 14, 15, 19
Exposicions per part del professor, amb suport gràfic i informàtic, de com es realitzen les diferents tècniques sobre un model, bé de manera directa en classe o bé mitjançant material audiovisual	20	0,8	2, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19
Resolució casos clínics	15	0,6	4, 7, 8, 11, 12
Tipus: Supervisades			
Pràctica de laboratori: Els alumnes sota la supervisió del professor practiquen entre ells.	14	0,56	1, 7, 12, 13, 16, 17, 18, 19
Seminari espezialitzat : Treball en grup de l'assignatura, supervisada pel professor.	16	0,64	1, 4, 7, 8, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Estudi i realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Recerca i tractament d'informació que completi els coneixements teòrics de les activitats dirigides	20	0,8	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 19
Redacció de treballs a partir de recerca bibliogràfica, individualment o en grup.	13	0,52	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 19

Avaluació

Avaluació

L'avaluació FINAL de l'assignatura constarà de: examen tipus test dels continguts impartits a les classes teòriques i dels temes tractats als seminaris. Aquesta prova constarà de 40 preguntes tipus test (amb 4 opcions de resposta de les quals només 1 serà vàlida i les respostes errònies descomptaran 0,25).

Avaluació dels seminaris espezialitzats: exàmen pràctic l'estudiant demostrarà la realització de 2 tècniques de tractament de fisioteràpia.

Presentació d'un treball a partir de recerca bibliogràfica i exposició oral a classe.

El percentatge de cada part a la nota final de l'assignatura serà: 45% nota de l'examen tipus test, 30% nota de l'examen pràctic, 20% nota de presentació de recerca de treball científic i 5% assistència i participació en els seminaris especialitzats.

Per aplicar-se aquests percentatges és imprescindible tenir un mínim de 5.00 a l'examen tipus test i a l'examen pràctic. I no tenir una puntuació de 0,00 en el treball de recerca.

La qualificació final de l'assignatura tindrà una expressió numèrica, amb un decimal, a l'escala 0-10 i amb l'equivalència qualitativa d'acord amb els criteris de la UAB, de suspens, aprovat, notable i excel·lent (amb l'opció d'assolir la qualificació de Matrícula d'Honor).

El procediment de revisió de les proves s'ajustarà a la normativa vigent de la UAB i en tot cas serà de forma individual, prèvia sol·licitud per escrit en els terminis establerts.

Tipologia	Durada	Descripció de la prova d'avaluació	Criteris d'avaluació	Nota mínima per aprovar	% de la nota final	Calendari
Prova escrita	60 min	Test multi resposta 40 preguntes	Cada pregunta contestada correctament es valorarà amb 1 punt. Les preguntes contestades erròniament restaran 0,25 punts. Les preguntes no contestades no restaran punts	5	45%	Juny
Avaluació continuada	Continuo		Assistència als seminaris, participació a classe, exercicis d'avaluació continuada associats als seminaris.	5	5%	Febrer a juny
Prova Pràctica	10 min	Examen pràctic on es realitzaran 2 tècniques de tractament.	Es valoraran els coneixements teòrics i l'aplicació de la tècnica.	5	30%	Juny
Treball de recerca		Treball de recerca individual i exposició oral a classe en grup	Es valorarà el treball de recerca amb nota individual i l'exposició oral en grup.	Imprescindible presentar treball i exposició oral	20%	Maig a Juny

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen pràctic	30%	1	0,04	2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 19
Exercicis d'avaluació continuada associats als seminaris	5%	0	0	1, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20
Prova escrita	45%	1	0,04	2, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19
Realització de treballs tant individual com en grup	20%	0	0	1, 2, 3, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 20

Bibliografia

Llibres

- Atlas de anatomía humana Sobotta. Ed Panamericana.
- Anatomía humana descriptiva, topográfica y funcional. [H, Rouviere](#). Ed Masson.
- Anatomía y fisiología. Thibodeau. Ed Elsevier.
- Fisiología articular. Kapandji. Ed Panamericana.
- Las fascias. El papel de los tejidos en la mecánica humana. Paoletti. Ed Paidotribo.
- Pruebas clínicas para patología ósea articular y muscular. K, Buckup. Ed Elsevier Masson.
- Fisioterapia en ortopedia y traumatología. B, Echmer. Ed Mcgraw-hill.
- Vademecum de kinesioterapia i reeducación funcional. Y Xhardez. Ed El Ateneo.
- Método de exploración del aparato locomotor y la postura. Frisch H. Ed Paidotribo
- Principios. Miembros inferiores. Génot, et al. Ed. Médica Panamericana.
- Fisioterapia en ortopedia y traumatología. Ehmer, B. Ed. Mcgraw-hill.
- Músculos: pruebas y funciones. Kendall .F. Ed Marbán.

Revistes científiques

- Journal of Physiotherapy (AUS)
- Physiotherapy (CAN)
- Physicaltherapy (USA)
- The american journal of sports medicine (USA)
- British journal sports medicine (GRB)
- Kinesithérapie (FRA)
- Kinesithérapie scientifique (FRA)